

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2302

av Finn Bengtsson m.fl. (M)

Decemberöverenskommelsen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning om budgetprocessen så som den beskrivs i den så kallade decemberöverenskommelsen, DÖ, måste komma till stånd omgående och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund

Den så kallade decemberöverenskommelsen (DÖ) slöts den 27 december 2014 mellan partiledarna för regerings- och allianspartierna. DÖ innebär att alla riksdagsledamöter för dessa partier ska lägga ner sina röster för sin egen ekonomiska politik, med mindre än att de tillhör den största partikonstellationen i riksdagen. DÖ innebär emellertid därför ett allvarligt ingrepp på de enskilda riksdagsledamöternas autonomi vad gäller ställningstagande vid omröstningar i kammaren såsom bland annat riksdagsordningen föreskriver.

Då förankringen för DÖ bland de riksdagsledamöter som berörs av den hade mer att önska i många fall, kan man rätteligen ifrågasätta om DÖ i praktiska termer med det partiväsen som vi har i Sverige utgör ett hot mot de grundlagsskyddade rättigheter (och skyldigheter gentemot väljarna) som reglerar de enskilda riksdagsledamöternas möjligheter till eget beslutsfattande. Det är därför inte förvånande att bland annat en riksdagsmotion rest frågan om att inrätta en författningsdomstol på grund av det fenomen som DÖ innebär som potentiellt hot mot våra grundlagar (för vidare resonemang, se denna motion).

Men den DÖ som undertecknats avslutas med följande skrivning: ”Inleda en översyn av gällande regelverk med uppgift att se över budgetprocessen, på basis av det arbete som genomfördes i budgetprocesskommittén och i förra mandatperiodens RO-översyn. Detta arbete sker inom ramen för en utredning.” Detta konstaterande är nog så viktigt, och under normala omständigheter anser vi att som brukligt är ska en utredning föregå ett beslut och inte tvärtom. Särskilt om det som i fallet med budgetprocessen i DÖ gäller möjliga konflikter med ett gällande grundlagsskydd.

Motivering

Även om DÖ innebär att beslutet om överenskommelsen som förändrar budgetprocessen är taget innan en utredning presenteras, är det än mer uppseendeväckande att denna utlovade utredning enligt vår kännedom troligen inte ens påbörjats. Detta i så fall nio månader efter att DÖ undertecknats.

Om inte den utlovade utredningen om budgetprocessen såsom anges i DÖ ens påbörjats, så anser vi att detta antingen måste ske omgående eller att i annat fall DÖ ska förklaras för ogiltig.

Finn Bengtsson (M)

Anders Hansson (M)

Boriana Åberg (M)

Patrick Reslow (M)